

Na IV. strani čitajte in

preučite sklepno resolucijo kongresa Zveze enotnih sindikatov STO

Ob pomoči tržaškega delovnega ljudstva

Kongres ES je utrdil voljo po sindikalni enotnosti

Od 4. do 5. decembra t. l. je bil kongres Zveze enotnih sindikatov STO. Lahko rečemo, da je bil ta kongres prvi, ki je resnično izražal težnje našega delavskega razreda in naših kmetov. S tem kongresom se je naša razredna sindikalna organizacija popolnoma rešila vsega težkega in ovirajočega nacionalističnega in avanturističnega.

realističnim vojnouhujskačem in za demokratične pravice vseh delovnih ljudi. S tako osnovo ne bo težka izvedba sindikalne enotnosti delavskega razreda, ki je sedaj razcepljen zaradi podžiganja nacionalističnega čuta v dveh sindikalnih organizacijah. Ta razcepitev gre samo v korist kapitalistov in še prav posebej imperialistov, ki se

danje napake, podala globoko analizo dosedanjih uspehov in neuspehov in si začrtala pot borbe, ki je v večdesletnih tradicijah našega proletariata in vseh tržaških delovnih množic.

Vsekakor je ta kongres zgodovinski mejnik delovanja naše sindikalne organizacije in določa še ostrejši boj proti vsaki obliki nacionalizma, ki bi se pojavil v njenih vrstah. Ta kongres je tudi dokazal vsem delavcem in tudi tistim, ki so včlanjeni v Delavski zbornici, da je nad vsemi ozkimi in strankarskimi interesi, interes obrambe miru, obrambe naše industrije, našega mesta, naših družin in našega obstoja.

SOVJETSKI SINDIKATI prijateljsko pozdravljajo ES

Centralni odbor sovjetskih sindikatov je poslal Enotnim sindikatom sledečo brzojavko:

DRAGI TOVARISHI!

V IMENU MNOGO MILIJONOV DELAVCEV IN NAMEŠČENCEV ZSSR CENTRALNI ODBOR SINDIKATOV ZSSR POSILJA VAM IN VSEM DELAVCEM STO TOPLE IN PRIJATELJSKE POZDRAVE IN IZRAZA SVOJE PREPRICANJE, DA BO VAS KONGRES DAL SVOJ DOPRINOS K OKREPITVI DELAVSKE ENOTNOSTI NA LOKALNEM IN MEDNARODNEM POLJU, KAR JE VAZEN PREDPOGOJ ZA USPEH V BORBI DELAVCEV ZA DEMOKRATICEN MIR IN ZA NAPREDEK VSEGA SVETA.

ZELI USPEH V OBRAMBI DEMOKRATICNIH SVOBOSCIN TRŽAŠKIH DELAVCEV IN IZBOLJSANJE NJIHOVEGA GOSPODARSKEGA POLOZAJA.

Predsednik C. O. sindikatov ZSSR:
V. KUZNECOV

ga tovara, ki jo je v treh letih njegova obstoja zaviral pri delu in razširitvi.

Ta kongres je tudi sprostil predstavnike delavskega razreda in jim dal možnost, da izreče svoje mnenje, da postavijo svoje probleme, da kritizirajo in da si začrtajo dosledno razredno in borbena linijo.

Končno so torej naši sindikati dobili pravo lice razredne organizacije, ki se bori za izboljšanje delavskega življenja, proti kapitalističnemu izkoriščanju, proti imperializmu, o razredni borbi, o boju proti imperializmu in o socializaciji. Sledi pač linijo, ki je hotel v daljnem 20. letu prikriti svojo nepopolno, proti sindikalni liniji v Rusiji in v sindikalnem vprašanju in je ravno v tem vprašanju izzvali in razkol v vrstah ruskega proletariata. Bistvo Babičeve linije pa je, kar moramo razumeti, če ne uvodnik Primorskega dnevnika 8. decembra t. l., to je razvoja delavce od kmetov, ker je večina delavcev Italije in večina kmetov Slovenije, je jasno, da hoče razbiti nevez med mestom in podeželjem, med tovarno in kmetijami, med bratstvo med slovenskimi in italijanskimi delavci.

Naše torej skriva pod Babičevimi frazami. Na tem polju pa se skupini, italijanska šovinistična, slovenska šovinistična, poslužujejo nekaterih odpadnikov, češ da so to »revolucionarni«, »samokritični«.

V nepregledni vrsti borcev proti fašizmu je najsvetlejši lik ljudskega junaka — Pina Tomažiča. Vse njegovo življenje in delovanje nam izpričuje neuklonljivo voljo in dosledno borbo za narodne pravice Slovencev ter za politične in socialne pravice vsega tržaškega delovnega ljudstva. Fašistična grozodejstva so v mlademu Pinku zapustila neizbrisani vtis, na podlagi katerega si je zgradil svojo politično prepričanje ter ojekle-

da množice na terenu čutijo veliko potrebo, da se to izvede.

Kongres je imel zelo resen značaj in se je na njem diskutiralo vse probleme, ki se tičejo tržaškega razreda. Na temelju zaključkov tega kongresa, na temelju njegove globoke diskusije bo naša organizacija stopila po poti odločne borbe za uveljavljanje delavskih in kmečkih pravic, za obrambo teh pravic in za doseg človekavrednih življenjskih pogojev našemu delovnemu človeku.

Kongres ES STO je tudi važen zaradi tega, ker je pokazal, da se naša organizacija ne boji kritike in samokritike, da je v dveh dneh umornega dela razčlenila vse dose-

Ob sedmi obletnici ustrelitve Tomažiča

Tržaško delovno ljudstvo mu je ostalo zvesto

V nepregledni vrsti borcev proti fašizmu je najsvetlejši lik ljudskega junaka — Pina Tomažiča.

Vse njegovo življenje in delovanje nam izpričuje neuklonljivo voljo in dosledno borbo za narodne pravice Slovencev ter za politične in socialne pravice vsega tržaškega delovnega ljudstva. Fašistična grozodejstva so v mlademu Pinku zapustila neizbrisani vtis, na podlagi katerega si je zgradil svojo politično prepričanje ter ojekle-

dila, s tem da je izločila iz svoje srede vse pokvarjene nacionaliste, ki so sabotirali vsako resnično razredno akcijo in ki so vodili sindikate v političen avanturizem. Ta kongres je odločujoče važnost. Oboroženi s sklepi tega kongresa, z nauki tega kongresa bomo stopili odločno po poti borbe za izboljšanje delavskega in kmečkega življenja. Da bi pa to dosegli moramo podesetoriti borbo proti imperializmu, ki hoče izzvati novo vojno in za to se poslužuje vsakovrstnega šovinizma: slovenskega in italijanskega. Naša naloga je, da postopoma odpravimo vse napake, ki bi bile v našem delovanju in da gledamo z zaupanjem v bodočnost.

S. K.

nil svojo borbenost. Najgloblje je vplivala nanj ustrelitev štirih junakov v Bazovici, s katerimi je hotel na izlete in tudi že na tajne sestanke. Njihova obsodba ga ni oplašila. Še bolj se je zagrizel v borbo proti najhujšemu sovražniku delovnega ljudstva — fašizmu in že leto nato ga vidimo komaj šestnajstletnega voditi skupino komunistične mladine v Trstu. V svojem političnem delovanju je pokazal izredne sposobnosti za organizacijo ter brezprimerno požrtvovalnost in pogum. Organiziral je mladino, jo poučeval in vodil k borbi, sestavljal je letake ter jih z ostalimi mladinci trosil po tržaških ulicah. Leta 1932 je bil zato dvakrat aretiran in stavljen pod policijsko nadzorstvo. Še bolj se je oprijel dela in kmalu so mu bile poverjene odgovorne in vodilne naloge, ki jih je opravljal z vno pravega revolucionarja. Organiziral je tajne skupine v Trstu, na Krasu, v Vipavi in Istri.

Leta 1935 je šel v Jugoslavijo, da bi se izognil mobilizaciji za abesinsko vojno, češ da mu Abesinci niso ničesar skrivili. Toda tudi v

Jugoslaviji je bil zaradi svojega političnega delovanja aretiran in izgnan. Namenil se je tedaj v Španijo v borbo proti Francu. Avstrijske oblasti pa so mu to preprečile ter ga izročile karabinerjem. Ko je bil zaradi amnestije zopet izpuščen, se je popolnoma predal političnemu delu, ki ga je z velikim uspehom opravljal vse do svoje poslednje aretacije.

Njegovo obsežno znanje in poznavanje marksizma-leninizma ga je usposobilo za odličnega propagandista in organizatorja. Pisal je članke za komunistični list »Delo« ter druge ilegalne časopise in brošure. Odpovedal se je udobju, ki mu ga je nudil dom, ter hodil preprosto oblečen po mestu in deželi med delavce in kmete vedno vder in skromen kot pravi intelektualac delovnega ljudstva.

Dosledno je zagovarjal potrebo združitve slovenskih in italijanskih antifašistov ter povezave delavcev in kmetov ter delovne inteligence v enotno fronto proti fašizmu. V Sovjetski zvezi je videl ono silo, ki

(Nadaljevanje na 4. str.)

Novi C.O. Zveze ES STO

Objavljamo imena novoizvoljenega Centralnega odbora Zveze enotnih sindikatov Svobodnega tržaškega ozemlja: Apollonio Ada, Bajec Egidij, Bortolotti Massimo, Borzaghini Guido, Bubič Josip, Caharija Stojan, Desarti Mario, Destradi Alessandro, Fabi Bruno, Fabbro Ezio, Facelli Luigi, Gherstini Marcello, Gombač Franc, Hočevan Giordano, Iskra Ivan, Juraga Antonio, Levi Giacomo, Lovriha Dušan, Lucchesi Alceo, Manzutto Sergio, Marković Zvonko, Martinelli Nereo, Micol Pietro, Milic Anton, Mosetti Bruno, Poggiolini Romano, Radich Ernesto, Rizzotti Renato, Sancia Glavko, Semilli Emilio, Slavec Ado, Solfa Ada, Stoppar Nildo, Susić Virgilij, Vascotto G. Vatrovec Miroslav, Viola Pietro, Vulić Nikola, Vusconi Mario, Weiss Ernesto, Zbogor-Brochi.

Clani revizijske komisije: Cocetti Galliano, Gerlica Oliviero, Pertot Ernesto, Sauli Giovanni, Sosić Romeo.

Clani Razsodišča: Comisso Alessandro, Malalan Riko, Pascottini, Petronio Vittorio, Vilhem Rudi.

Proslave AVNOJ-a velika zmaga bratstva

Peta obletnica drugega zasedanja AVNOJ-a je za nami. Poučno je, če se ozremo nazaj in pogledamo, kako so to obletnico pri nas v Trstu praznovali demokratične organizacije in kako je to obletnico praznovala razbijaška skupina Babiča.

Demokratične organizacije, ki so sprejele nauke in kritiko demokratičnega tabora, so slavile ta veliki praznik jugoslovanskih narodov v tesni povezavi z njimi, kot so se skupno borile pod fašistično in nacistično okupacijo. Internacionalisti so praznovali ta dan v znaku borbe proti imperializmu in nacionalizmu ter šovinizmu, ki sta orodje kapitalistov, da bi razdvajali narode in delovne množice v edino korist imperializma; so slavili ta dan v znaku borbe za obrambo pridobitev AVNOJ-a in proti hlapcem voditeljev KPJ, ki poskušajo okrniti svobodo in enakopravnost jugoslovanskih narodov, proti tistim ki s svojo naslonitvijo na imperialistične države, spravljajo v nevar-

nost ljudsko oblast, ki je ena izmed glavnih pridobitev AVNOJ-a. Internacionalisti so slavili obletnico v sklopu demokratičnega bloka, s Sovjetsko Zvezo na čelu in proti vsem poskusom razbijanja te enotnosti s strani razbijačev v Beogradu, bratsko povezani z narodi Jugoslavije, ki se dvigajo izpod Rankovičevega terorja.

Demokratične množice so povsod, po vaseh in kroških slavile ta praznik pod temi gesli in v tem duhu.

Kje pa so Babičevi pajdaši praznovali AVNOJ? »Primorski« piše, da so ga praznovali doma. To se pravi nikjer! In zares niso ti ljudje praznovali tega dneva nikjer. Edino v Lonjerju in na Proseku so poskušali, a ne praznovati, nego razbijati in motiti, preprečiti proslave. Zato so pripeljali svojo mršavo skupino plačancev in pretepačev, poklicnih in priložnostnih, a ljudstvo Lonjerja in Proseka se njihovega razbijaštva ni prestrašilo, marveč nagnalo jih je kot garjave ovce.

Le na enem samem mestu so pokazali kako si oni zamišljajo proslavo AVNOJ-a. V Excelsior Palace hotelu so trošili težko odtrgani kruh narodom Jugoslavije, ki trpijo pomanjkanje, da bi lahko veseljali ob strani angleških in ameriških oblasti ter reakcionarjev in kapitalistov Trsta. Primerno so se našemili in napudrali, da bi bili dostojni velike časti, da so jih novi gospodari osrečili s svojo prisotnostjo. Da ne bi motili prisrčenega vzdušja so se vzdržali vsakega govora v spomin AVNOJ-a.

Taki so torej zaključki. Babič in njegova skupina sta slavila ta dan v znaku razbijaštva in požitje skupno z imperialisti, demokratične sile pa so slavile obletnico preprosto in navdušeno v pravem ljudskem duhu, delavci in kmeti, združeni slovenski in italijanski, demokrati; slavili so ta dan ob boku jugoslovanskih narodov proti izdajalskim voditeljem in njihovim tukajšnjim hlapcem, slavili so ga ne skupno z imperialisti, marveč v znaku borbe proti imperializmu, proti tistim, ki so krenili po poti imperialistov, po poti razbijanja demokratičnega tabora.

Tržaško demokratično ljudstvo je proslavilo svojega junaka

V nedeljo 12. decembra se je vršila na Opčinah ob udeležbi demokratičnih množic mesta in vasi proslava smrti Pinka Tomažiča in tovarišev, ki so pred sedmimi leti padli kot prve žrtve fašizma v zadnji svetovni vojni na našem ozemlju.

S svojim junaštvom na sodni razpravi in pred smrtjo so se izkazali pred ostalimi nacionalističnimi obtoženci. Obsojena fašistična sodišča, ki naj bi po besedah fašističnih morilcev bila strahovito, je slovenskemu, kot tudi italijanskemu narodu, jasno pokazala, kdo je nezaposni in dosledni sovražnik fašizma, ki mu fašistični krvniki ne morejo nikakor oprostiti. Junaštvo obsojenih sotovarišev je pa postalo vsemu ljudstvu našega ozemlja vzgled za nezaposno borbo.

Komunistična skupina obtožencev pod vodstvom tov. Tomažiča je pokazala na samem sodišču, da se svojih ciljev ne sramuje in jih ne zatajuje (v nasprotju z večino nacionalistov) in je zato tudi zahtevala na samem sodišču, da se mora njih posebno sedeti, ker so cilji obeh skupin različni. Fašistično sodišče je pokazalo jasno, kateri cilji in ljudje so za njih najbolj nevarni in komu lahko popuščajo.

Pinko Tomažič in sotovariši niso za, prosili milosti iz rok najhujšega razrednega in narodnega sovražnika.

Njih koleno ni moglo in ni hotelo poklekniti in glava se ni mogla upogniti. Zato niso podpisali prošnje za pomilostitev, ki so jim jo ponujali.

Tako so šli v smrt. Z internacionalo na ustih in v srcu.

Zato niso umrli med našimi narodi. Njihov duh je še živ, ker ga fašistične

kroglice niso mogle ubiti. Iz njega se je rodil požar, ki je požel ob koncu vojne fašistično, izkoriščevalsko sodrgo. A skupena kača nacionalizma in izkoriščanja dviga zopet glavo. Zato jim kličemo ob tem dnevu: Pino Tomažič je z nami, bolj živ kot prej, nam v vzgled, sovražnikom v svarilo!

V POOSTRENI BORBI PROTI IMPERIALIZMU

Se rešujejo vsi problemi narodnostnega in jezikovnega značaja

Izdajanje enojezičnih osebnih izkaznic na STO pod angloameriško upravo je še vedno predmet splošnega razpravljanja. Za vse demokratične pa je še posebno važnosti ker je tesno povezano z bližajočimi se volitvami. Ta krivičen in samovoljen ukrep je brez dvoma ponoven dokaz težke kršitve določb Mirovne pogodbe, na podlagi katerih je razen italijanskega, slovenski jezik priznan kot uradni jezik na STO.

V obrambo dvojezičnih osebnih izkaznic so se od vsega začetka postavile vse demokratične množice, ki so preko svojih demokratičnih organizacij odločno zahtevale, da se

tudi v tem oziru dosledno spoštuje Mirovna pogodba. Poslane so bile neštete protestne resolucije in delegacije z zahtevo ukinitve izdajanja takih izkaznic in nadomestitvi drugih dvojezičnih. Razen tega so predstavniki SIAU že pred časom zahtevali razgovor pri ZVU, na katerem bi točno obrazložili upravičene zahteve demokratičnih slovensko-italijanskih množic. Toda ZVU ni dala nobenega odgovora našim predstavnikom in se je izdajanje enojezičnih izkaznic nadaljevalo. Politični manevar je s tem postopkom povsem jasn. Dobro poznavajoč našo prejšnjo borbo za spoštovanje dvojezičnosti in s tem Mirovne pogodbe, je ZVU konkretno računala na to, da ne bodo demokratične množice sploh dvignile osebnih izkaznic in kot posledica tega se tudi ne bodo udeležile upravnih volitev, ker jim bo to na način onemogočeno. Seveda bi imele v tem slučaju vse tukajšnje reakcionarne stranke takozvane «Giunta d'intesa» pri volitvah škarje in platno, ker bi se volitev deljansko udeležili edino le njihovi pripadniki.

Demokratični Slovenci in Italijani, bodo kljub vsemu dvignili take izkaznice, ki so krivične, ker zapostavljajo slovenski jezik, toda nujno potrebne kot sredstvo, da si na volitvah priborimo zastopniška mesta v javni upravi, iz katere smo danes se izločeni in ki je monopol reakcije. Preko demokratičnih predstavnikov, ki bodo po volitvah soudeleženi v vseh javnih in upravnih organih, bomo lahko še učinkovitejše razkrinkali temne maneuvre imperializma in tukajšnje ter mednarod-

ne reakcije in postavili svoje utemeljene zahteve nacionalnega in socialnega značaja. Tega dejstva se demokratične množice tudi dobro zavedajo in ne bodo nasledile raznim lažnim geslom izdajalske Babičeve skupine, ki preko svojega izdajalskega in nacionalističnega glasila venomer trobi, da pomeni sprejemanje enojezičnih osebnih izkaznic «likvidatorstvo», odpoved borbi za nacionalne pravice in druge slične oguljene prazne fraze.

Konkretni dokaz naše doslednosti v borbi za spoštovanje Mirovne pogodbe in da nismo nikoli «likvidatorji» je, da se naša delegacija nahaja v Parizu, kjer zaseda Organizacija združenih narodov, pri kateri so se predstavniki množičnih demokratičnih organizacij že javili za sprejem. Ta delegacija bo točno in podrobno obrazložila vse kršitve Mirovne pogodbe, ki jih izvajajo na tem ozemlju ZVU in bo postavila naše težnje in zahteve v zvezi z Mirovno pogodbo. V zvezi s tem pa istočasno vsi demokrati pri podpisujejo resolucije v katerih se zahteva odtegnitev iz obtoke enojezičnih osebnih izkaznic, spoštovanje dvojezičnosti ter takojšnjo uveljavitev določb Mirovne pogodbe. Te resolucije bodo nato poslane naši delegaciji v Pariz, da jih predloži OZN.

Dolžnost vsakega poštenega demokrata, kateremu so res pri srcu vse težnje prebivalstva, narodne in socialne pravice in ohranitev miru pri nas in v svetu, je, da to resolucijo podpiše, ker bo dal s tem svoj doprinos v borbi mednarodnega demokratičnega pokreta proti imperializmu.

Naj se reši vprašanje upokojujencev

Mnogo bi lahko napisali o žalostnem stanju upokojujencev in vse kar bi spravili na papir bi žalostna zgodba na stotine in stotine delavcev, ki so dali vse svoje življenje in svoje najboljšie sile v korist kapitalistov in ki so v starosti v najhujši bedi.

Jasno je, da se kapitalisti, delodajalci in njihov državni aparat,

ki služi njihovim interesom, ne brigajo za upokojujence, ker tako ne če «moral» kapitalistične dobrot. Sindikati so večkrat zahtevali memorandum, razgovori in gibanja za izboljšanje položaja upokojujencev. Toda do sedaj vse, kar je državni aparat napravil v prid te kategorije ni nič, če primerjamo današnje življenjske stroške.

V najbolj kritičnem položaju so tisti upokojujenci, ki so postali taki zaradi kakih nezdov na delu. Opazimo si torej položaj teh delavcev, ki so se ponesrečili na delu. Kakor jih plačuje državni aparat, kaj jim nudi, potem, ko so postali nesposobni za delo in ne morejo biti več izkoriščani od kapitalistov? V preteklem stoletju so te delavce kralkomalo vrgli na cesto in se nikoli prav nič brigali, kako bodo živeli in kako bodo vzdrževali svoje družine. Po večdesetletnih borbah so delavci dosegli, da ta kategorija delavcev dobi vsaj nekaj, toliko da ne umre od lakote.

Tisti delavci, ki so se ponesrečili na delu pred vojno ali v teku vojne, ko je lira veljala mnogo več kakor danes, so že tistikrat dobili smešno pokojnino, ki jim dovoljevala niti smrt in niti življenje. N. pr. nek delavec, ki se ponesrečil leta 1940, je tistikrat dobival 63,85 lir mesečno, to pa 1. januarju 1942, medtem ko prej je imel pokojnino, ki je znašala komaj 53,35 lir mesečno. Od takrat pa se ni nihče pobrigal za upokojujence, kakor da ne bi obstojali v svetu.

Imamo še drugi primer. Leta 1919 je šel neki delavec na INAL, da mu povišali pokojnino, ki je znašala 191,55 lir za vsako tromesečje. Po zdravniškem pregledu so mu odgovorili, da ne potrebuje posebnega šanja in da bo pokojnina ostala takšna, kakršna je bila v preteklosti.

Sedaj vstaja pred nami vprašanje, kako naj živi ta človek s takšno smešno pokojnino. ki mu ne zadostuje niti za dva kilograma kruha. To vprašanje treba rešiti in čim prej. To nalogo si bo vzela naša sindikalna organizacija, kar se tudi razpravlja na kongresu.

PISMO GLAVNEGA ODBORA ZAM CENTRALNEMU SVETU LMJ

Trst, 10.12.1948.

Glavnemu Svetu ljudske mladine Jugoslavije
BEOGRAD

Na vaše ovabilo, da z delegacijo prisostvujemo skupnemu kongresu Komunistične mladine in ljudske mladine Jugoslavije, je vodstvo Zveze antifašistične mladine Tržaškega ozemlja, izražajoč voljo svojih članov, sklenilo sledeče:

Stališče voditeljev Ljudske mladine Jugoslavije v prid C.K. K.P.J. je smatran od tržaške mladine kot izdajstvo in polzku razbitja svetovne demokratične fronte. Voditelji Ljudske mladine Jugoslavije so vodili zadnje mesece kampanjo z nacionalističnim in domišljavim ozadjem. S tem so poskušali vzbuditi nezaupanje do najbolj poznanih predstavnikov mladine države nove demokracije in obenem predstavnikov naše organizacije. Z lažnimi vimi in demagoškimi frazami, kot je ona o zvestobi do ZSSR, skušajo prikriti jugoslovanski mladinski resnico in podlo izdajstvo, ki ga oni podpirajo, dobro vedo, da s tem škodujejo svetovni fronti za mir in da to koristi anglo-ameriški imperializmu, ki je zadovoljen z dogodki v Jugoslaviji.

Stališče voditeljev Ljudske mladine Jugoslavije napram naši organizaciji je bilo ponovno razkrinkano pred javnostjo kakor tudi pred jugoslovansko mladino. Oni podpirajo razdiralno delovanje, ki ga vodi mala skupina med mladino našega ozemlja in posebno še med slovensko mladino. Ta skupina organizira mladinske delegacije za Jugoslavijo, brez predhodnega obvestila in pristanka našega vodstva ter jih imenuje kot predstavništva tržaške mladine, kot se je to zgodilo ob Festivalu jugoslovanske mladine. Ti voditelji so odgovorni za razdor v naši organizaciji, za izolacijo mladine, ki biva na tržaškem ozemlju pod upravo jugoslovanske ormade, od vodstva ZAM in tržaške mladine. Na ta način so prispevali k osamitvi istrske mladine od mladine celega sveta in SZDM, kar je značilno že iz tega da istrski mladinci ni bila dana možnost, da praznujejo Dan svetovne demokratične mladine.

Zaradi tega Zveza antifašistične mladine se ne more odzvati vabilu vašega Sveta, ker nima nikakega namena, da bi opravičevala izdajalsko delovanje jugoslovanskih voditeljev.

Izražajoč odločno voljo, da bo na daljša borba proti imperializmu reakciji in proti vsakemu nacionalizmu ter za boljše bodočnost mladine, pod vodstvom slavne SZDM, izraža ZAM svojo solidarnost z jugoslovanskimi mladinci, ki se borijo ob strani zdravih sil dežele, da ponovno prive-

dejo Jugoslavijo v svetovno demokratično fronto pod vodstvom ZSSR.

Tržaška demokratična mladina upa, da bo Kongres združitev Komunistične mladine in Ljudske mladine Jugoslavije nudil možnost še drugim jugoslovanskim mladincem, da vidijo, da je pot po kateri gredo sedanji voditelji - pot izdajstva.

Zivele internacionalistične mladinske sile Jugoslavije!

Zivele SZDM, steber svetovnega mira!

Zivele prijateljstvo med jugoslovansko in tržaško mladino!

Okoliške vasi zahtevajo električno razsvetljavo

V nabrežinskem okraju in sploh po okoliških vaseh, ki so bile vedno v težkem položaju zaradi pomanjkanja vode, so pred meseci začeli graditi nek vodovod, ki je bil prav potreben. Naši kmetovalci in vsi prebivalci na-

šega podeželja bodo zadovoljni vodovoda, ki jim bo olajšal mnogo skrbi, še prav posebno pa v poletnem času, ko zaradi kraškega terena so naši kraji podvrženi suši in njenim posledicam.

Kako se uporabljajo enotni prispevki poljedelcev?

Kaj so in čemu se sploh plačujejo enotni prispevki za poljedelske delavce? To vprašanje si pogosto ma in popolnoma upravičeno stavijo bodisi kmetovalci, ki jih morajo redno plačevati za svoje delavce, kakor tudi ti slednji, ki bi morali imeti od teh prispevkov dejanske koristi. Do danes se ta problem ni še razjasnil in predstavlja še vedno precejšnje nejasnosti, posebno v kolikor se gre za izplačila teh fondov.

Iz prejetih informacij izhaja, da bi moral ta denar služiti za izplačevanje ravnih postavk socialnega skrbstva: pomoč v slučaju bolezni, invalidnina, tuberkuloza, porodništvo in družinske doklade.

Polovica vseh prejetih prispevkov bi pripadala predvsem za družinske doklade, druga polovica pa za penzije in razna druga skrbstva poljskih delavcev. Jasno je, da mora ta denar služiti predvsem za konkretno olajšavo težkih življenjskih pogojev, v katerih se danes nahaja tudi ta stroka delavcev.

Ce upoštevamo, da imajo pravico do družinske doklade edino delavci, ki so poročeni in delavci ki morajo vzdrževati druge člane dru-

žine, pridemo do logičnega zaključka, da je porazdelitev teh prispevkov določena precej razsodno. Z druge strani pa vidimo, da morajo kmetje-delodajalci plačevati te prispevke na podlagi števila delavcev, ki jih imajo, medtem ko je teh doklad deležno le neznatno število slednjih.

Tudi pri izplačevanju družinskih doklad upravičenim delavcem se pogosto ugotavljajo velike neravnosti. Družinske doklade se izplačujejo večinoma šele po šestih mesecih ali celo po enem letu, medtem ko bi se moralo iste izplačevati redno vsak mesec, ker poljedelski delavci nikakor ne morejo čakati na tako birokratsko zavlačevanje.

Pri teh pozitivnih ugotovitvah se pa moramo obenem vprašati, kam in v korist koga gre ostala razlika enotnih prispevkov? Izhaja, da se za režijske stroške zaračuna celih 32%, kar je v resnici ogromna vsota.

Od odgovornih oblasti pričakujemo rešitve tega problema, in naj se nikakor ne preveč zavlačuje, kot je to že stara navada.

Toda pred nami vstaja še nek problem poleg tega že delno rešenega. Vstaja problem električnega toka, njegove napeljave po naših vaseh, ki niso nikakor preveč oddaljene od glavnih napeljav, in problem razsvetljave. Vsi naši kmetje, ki nimajo električne razsvetljave dobro vedo, kaj pomeni problem luči in kakšni so stroški za petrolej in za karbit. V tržaškem okolišu je niz vasi, ki kljub temu, da so v najbližji okolici mesta in celo v njegovi neposredni bližini, še nimajo električnega toka.

Jasno je da se pristojne oblasti zelo malo brigajo za te vasi, kar je tudi zelo razumljivo, če pomislimo, da se raje bavijo z gradnjo nepotrebnih ali celo strateških cest, z gradnjo štadionov, pokritih kopališč itd. Vsa skrb naših oblastnikov se je osredotočila na polepšanje mesta, medtem ko se pušča ljudi brez strehe in po vaseh brez luči. Medja vas, Mavhinje, Salež, Samatorca, Zgonik in celo Piščanci, par korakov proč od Rojana, nimajo luči v času, ko je postal električni tok nekaj nujnega.

Ce so se pristojne oblasti pobrigale, da bi začele gradnjo vodovoda po teh vaseh in po okolišu, bi bilo tudi potrebno, da se istočasno in vzporedno napelje luč po teh vaseh, ki še poleg vsega plačujejo takse, kakor druge vasi ki imajo električno luč.

Vsekakor je treba, da se oblasti spomnijo tudi na podeželje, ki je ravno tako naseljeno z ljudmi, kakor mesto. Vaščani ne zahtevajo s tem kdovekak, kar bi bilo nemogoče ugoditi, marveč zahtevajo to kar jim gre, kar potrebujejo in kar je nujno v sedanjih časih napredka. Naše ljudstvo se zadovolji z malim, toda to malo mu ga je treba dati brez obotavljanja in posebno pa brez političnih preferenc, kar je v navadi pri takih oblasteh, ki jih ni izvolilo ljudstvo.

Za uničenje koloradskega hrošča

Urad VU za poljedelstvo in ribolov

javi:

1. Boj proti krompirjevemu koloradskemu hrošču je za britansko-ameriško področje STO obvezen.

2. Kdor koli v kaki občini področje zapazi koloradskega hrošča, mora takoj javiti ustno ali pismeno poskumnemu poljedelskemu in gozdnemu centru. To prijavo lahko napravi tudi vsa panu občine.

3. Na to prijavo bo urad za poljedelstvo in ribolov na predlog poskumnega centra proglasil občino, kjer se opazili ta mrčes, za ogroženo po koloradskem hrošču. Na podlagi tega so obvezani lastniki zemljišč in zakupniki in katerega koli naslova prijavitelju zupanu vsak nadaljnji pojav koloradskega hrošča in izpolnjevati vsa navodila, ki jih izda poskumni poljedelski in gozdni center za obrambo pred tem hroščem.

4. Te ukrepe morajo izvajati in plačati stroške za nje poljedelci ali prazadeli in po potrebi tudi v imenu konzorcijske za obrambo nasadov, ki jih ustanoviti v smislu zakona z dne 1. junija 1931 št. 987.

5. Poskumni poljedelski in gozdni center bo s pomočjo pokrajinskega poljedelskega inšpektorata nadzirati in vajanje predmetnega opozorila in ukrepov, ki jih bo v tem smislu izdal urad za poljedelstvo in ribolov.

Božična nagrada za vrtnarje in cvetličarje

Po dolgih pogajanjih med delodajalci, Enotnimi sindikati in Delavsko-zalorico je prišlo do sporazuma o delitvi božične nagrade vsem vrtnarjem in cvetličarjem. Nagrada znaša 2000 lir in jo bodo vrtnarji in cvetličarji prejeli poleg vseh drugih prjemkov, ki jim pritičejo.

IZ združitvijo SKOJ-a in LMJ se pripravlja likvidacija KPJ

Objavljamo izvešček članka «Nove borbe» o zanikanju razredne borbe in ovinnizaciji mladine v Jugoslaviji. Tako zvan V. kongres KPJ je odločil, da se združi SKOJ in Ljudska mladina v eno samo organizacijo. Tako zvan IV. kongres SKOJ je to odločitev sprejel. Ravno tako kakor se predstavljala Ljudsko fronto, kjer imamo najrazličnejše razredne elemente, po svoji kvaliteti ne samo enako nekim Kom. Partijam... marveč bolj po svoji organizaciji in delovanju, se predstavljala Ljudsko mladino, kot organizacijo, ki se je vzela na višino SKOJ-a in sprejela od SKOJ-a marksistično-leninistično teorijo...».

Trditi, da je Ljudska mladina, to je 80% jugoslovanske mladine, postala komunistična, ne odgovarja jugoslovanski stvarnosti.

Prvič, ker je to nemogoče zaradi zgodovinskega razvoja jugoslovanske mladine, katere prednja straža je bila SKOJ in je bila pred vojno razcepjena, na v ravnih buržoaznih mladinskih organizacijah ali ni bila sploh organizirana. V narodnoosvobodilni vojni in po osvoboditvi se je združila v USAOJ in pozneje v LMJ. Ta organizacija je sprejemala svoje člane med najrazličnejšimi razrednimi elementi. Zato se nam zdi nemogoče, da bi se Ljudska mladina vzela na raven SKOJ-a.

Drugič, ker proti temu zedinjenju govori razredni ustroj mladine, kar je Sam Rato Dugonjič pred enim letom v 2. številki «Komunist» priznaval. Eno leto pozneje pa Tito ni več tega menjenja in Djilas ta marksist-čarovnik pravi, da to je mogoče, ker enaki ljudje zelo hitro usvajajo marksizem-leninizem.

Tretjič, ker se danes v Jugoslaviji mora poostri razredna borba in zaradi razredne različnosti Ljudske mladine je nemogoče zedinjenje te mladine s SKOJ-em. To pomeni, da se nujno mora tudi v notranjosti Ljudske mladine poostri razredna borba.

S tem zedinjenjem Titova skupina popolnoma zanika poostri razredne borbe in kar je dejal Djilas na IV. kongresu SKOJ-a je «kajipota» za likvidacijo Partije in za prihodnje zedinjenje Ljudske fronte s Kompartijo.

Zelo značilne so besede Milovana Djilasa, ko pravi na tem kongresu da ni slučajno, da se zedinjenje mladine vrši RAVNO DANES. Ima prav, ker ravno danes se Titova skupina odrekla marksizmu-leninizmu, razredni borbi in mednarodni demokratični fronti.

Ni novega niso napadi izneseni na takozvanem IV. kongresu SKOJ-a na bratske Kompartije in na «klevetniško» kampanjo proti Titovi nacionalistični skupini, toda je novo to, da se skuša ravno pri mladini, da bi postala žrtev tega protisovjetskega in protimarksističnega stališča.

Zelo značilno je, da na IV. kongresu SKOJ-a se niso niti spomnili v svojih dolgotrajnih in protikomunističnih referatih Komsozola in njegove vloge pri izgradnji socializma v Sovjetski Zvezi.

To nam dokazuje da se danes trokisti poslužujejo mladine, ki naj bi bila poskusni kamen za še nadaljnje protimarksistične in likvidatorske težnje sedanjega jugoslovanskega CK.

To jim ne bo uspelo, ker bodo zdravile sile jugoslovanskih komunistov in jugoslovanskih SKOJ-ovcev izločile s svojo borbo, ki se dnevno zaostre, vse te izdajalce delavskega razreda in Enotne socialistične fronte.

MOSKOVSKA PRAVDA O REŽIMU V JUGOSLAVIJI

„Titova skupina predstavlja samo manjšino KPJ“

V svoji knjigi «Korak naprej, dva koraka nazaj» je podal Lenin še 1904. leta organizacijska načela in osnove komunistične partije. Zgodovina VKP (b) nam podaja glavne teze te Leninove knjige in piše:

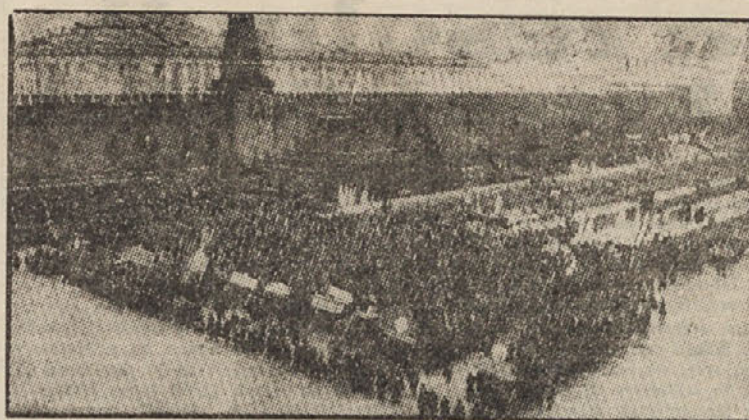
«Partija je utelešenje zveze vodilnega oddelka delavskega razreda z milijonskimi množicami delavskega razreda. Najsi je Partija še tako odlični vodilni oddelki in najsi je še tako dobro organizirana, pendar kljub vsemu temu ne more živeti in se razvijati brez zvez z nepartijskimi množicami, brez pomnoževanja teh zvez, brez utrjevanja teh zvez. Partija, ki se je zaprla sama vase, se izolirala od množic in izgubila ali celo samo oslabil zveze s svojim razredom, mora izgubiti zaupanje in podporo množic, mora torej neopogibno propasti. Da bi živela polno življenje in se razvijala, mora Partija pomnoževati zveze z množicami in si pridobiti zaupanje milijonskih množic svojega razreda».

8. septembra je izšel v moskovski Pravdi članek, ki ga je objavil CK VKP (b) iz katerega posnema mo poslednji stavek:

«Titova skupina predstavlja samo manjšino KPJ in se ne opira na zaupanje Partije, temveč na policijski državni aparat Jugoslavije».

V času ko je bil objavljen članek v moskovski Pravdi je pa že preteklo precej časa in predstavlja Titova skupina manjšino ne samo pred Partijo, nego tudi pred delavskim razredom, pred vsemi jugoslovanskimi narodi.

Na nedavnem kongresu KP Hrvatske je govorila tudi glava države, Tito. Prišel je s svojega potovanja po mestih in vaseh, po tvari in rudnikih. Prišel je in prišel pripovedovati, delegatom kongresa, kaj je videl in ugotovil. To pomeni, prvič, da pred svojimi romanjem ni vedel, kaj se dogaja v državi, da torej nima tistih vezi z množicami, kot jih zahteva Lenin in to pomeni nadalje, da tudi delegati kongresa nimajo nobenih vezi z množicami, ker jim mora šele on povedati, kaj je vse videl in doživel. To pomeni, da je «glava» Partije in kongres «izvoljenih» skupina ljudi, ki ne vedo niti za

Na Rdečem Trgu v Moskvi: Sovjetske množice proslavljajo 7 november, praznik vsega delovnega ljudstva in vseh demokratičnih množic sveta

najosnovnejše potrebe množic. Pa ne samo to, da so vsi ti ljudje pozabili na odnos, ki ga mora imeti komunist do množic, Tito jih celo uči:

«Ni vse eno ali pride tovariš kot predstavnik krajevne ali okrajne oblasti v vas z avtomobilom, vozom ali peš, da tu samo nekaj zahteva ali odreja, da pogleda samo zviška naokrog. Ogledati si mora vsako stvar, pogledati v kmečko hišo, da vidi kako živi kmet».

Ti ljudje torej organizirajo kongres fantomov, ker ne predstavljajo več nikogar. Ti «delegati» ne predstavljajo več osnovnih množic partije po celicah, ker če bi predstavljali partije vaških celic, bi morali vedeti kako živi kmet. Pa ne samo to, Tito je šel na svojem potovanju ugotovil, da manjkajo na deželi in v mestih najosnovnejše potrebe, vžigalice, plin, obleka in da je razdeljevanje hrane na živilske nakaznice tako pomanjkljivo, da je postalo političen problem. Celotno huje je, Tito govori: «Lahko rečem tovariši, da sem prišel osebno do prepričanja, — da na deželi že prihaja do določene stopnje nezaupanja proti ljudskim oblastem. Ljudje me prepričujejo, da je to samo nezaupanje, do ljudskih oblasti, ki so spodaj. Tega ne verjamem, ker za napake, ki so pojavile spodaj odgovarjamo mi zgoraj».

Tito prihaja torej k tej družini «delegatov», ki ne vedo kako živi kmet, kako trpi pomanjkanje delovno ljudstvo in jim mora celo povedati, da so se že pričela tla majati, da ljudje že več ne verjamejo, «ljudski oblasti», to pomeni Titovi oblasti.

Pa ne samo Tito. tudi drugi so ostali brez vseh vezi z množicami in plavajo zato v temi. Na plenu zveznega odbora Ljudske fronte je govoril, kot glavni referent, Blagoje Nešković, ki je povedal, da mu je dal Tito nalogo, da prouči stanje te organizacije in da je začel «zbirati gradivo» med drugim

tudi na ta način, da je razposlal «posebne ekipe» na teren.

Kongresi po raznih republikah se pa vrše v najsijajnejšem blesku, s silno propagando, so sijajno inscenirani, režija je izvrstna. V mestih se vrše «prostovoljna» udarniška tekmovanja, tovarne, vasi, mesta, rudniki, vse pošilja pozdravne resolucije «svojim» kongresom. Na teh kongresih pa sede ljudje, ki ne vedo nič kaj se dogaja med množicami. Tudi «glava» države ni vedela ničesar in je morala na romanje. Iz romanja pa je prihitela na kongres KP Hrvatske in je prinesla začudenim delegatom strašno vest, da so se pričela tla majati pod nogami.

Kaj pomenijo torej ta teater in te predstave, ki se vršijo pod naslovom Kongresov na vseh koncih države. Ravno tako kot pri nas v Trstu Babič, prireja Titova skupina svoje cirkuške predstave, da bi prevarila ljudstvo, da bi zakrila, da je osamljena, da nima več podpore in stikov s svojimi narodi in z demokratičnimi množicami sveta. To prevaro in laž izvajajo tem lažje, ker niso dovoljeni v Jugoslaviji nobeni drugi časopisi razen tistih, ki pišejo po željah Rankoviča. To so torej kongresi-prezare, ki naj vržejo pesek v oči lastnim narodom, da ne bi videli, da stoji izdajalska skupina voditeljev na lončenih nogah, ki se že majoje. Sedaj pa že več ni mogoče nadaljevati samo s takimi predstavami, zato je prišel Tito na zadnjem kongresu v Zagrebu, s priznanji in obljubami. Toda njegova priznanja in obljube so delo obupanca.

Ni pa Tito edini, ki išče nove poti. Tudi Kardelj je začel s priznanji. Na kmetih pravi, imajo bogataši v rokah kruh, mast itd., vse kar manjka delovnim množicam, a ne samo to, ti bogataši se bore proti Ljudski oblasti in njenim pridobitvam ter poskušajo pritegniti na

(Nadaljevanje na 4. str.)

SINDIKALNE CVETKE GINA GOBBA

18. novembra je izšel v Primorskem Dnevniku članek Gina Gobbo o odnosu sindikata do ljudske oblasti. Članek je prava slika najhujših zablod a tudi zlonamernosti, ki jih je zagrešila in še nadaljuje z njimi nacionalistična skupina. V tem članku se vidi posebno jasno, da so nacionalistični razbijači odstopili od «vodilne vloge delavskega razreda», da so celo javno pričeli pisati proti vsaki borbi delavskega razreda za svoje pravice.

Gobbo piše dobesedno: «Sindikalna enotnost je neobhodno potrebna tam, kjer je oblast ljudska, tam, kjer sindikati NIMAJO VEČ FUNKCIJE POSTAVLJANJA ZAHTEV, pač pa lahko in tudi morajo potem, ko je politična oblast zagotovljena delavskemu razredu, dati pobudo in voditi borbo za čim hitrejšo GOSPODARSKO IZGRADNJO Z MOBILIZACIJO VSEH DELAVCEV ZA BOLJSO IN VEČJO PROIZVODNJO, za čim bolj racionalno uporabo delovne sile, za dvig profesionalne zmožnosti».

In še pozneje piše: «V teh pogojih je vsaka frakcijska težnja in kakršnakoli akcija, ki bi hotela odvrniti sindikalno organizacijo in s tem delavstvo od njenih nalog v okviru delovanja ljudske oblasti, enostavno zločinska, pa čeprav se skriva za videzom UVELJAVLJANJA PRAVIC».

Tako nam je Gobbo povedal jasno, da v zoni B delavci nimajo več pravice postavljati zahteve in zahtevati svoje pravice. Ker Gobbo ne bo mogel postaviti na laž svojih gospodarjev, na primer Kardelja, ki je rekel na drugem kongresu KPS, da imajo «kulaki v rokah kruh, mast, meso in vse tisto kar manjka delovnim množicam v mestih in tovarnah», pomeni to, da se delavci ne smejo boriti in zahtevati svoje pravice, to je, da ne smejo v ljudski oblasti, od ljudskih odborov, zahtevati, da se odzvam tem vaškim oderuhom tisto, kar je pravica delavcev, to je kruh, mast, meso in ostale tržne viške. Gobbo kaže tudi svojo moralno grbo obrambo interesov vaških oderuhov in kapitalističnih elementov v mestih, ko prepoveduje delavcem vsako borbo za njihove pravice, prepoveduje torej s tem razredno borbo delavskemu razredu in tudi revnim in srednjim kmetom.

S tem torej zavira in onemogoča delavce in delovne kmete v borbi proti kapitalizmu in kulakom in podpira te kulake in kapitaliste, ker proti njim ne ve in noče povedati nič tako jasnega in konkretnega. Gobbo se torej, kot je jasno razvidno iz njegovih lastnih besed, bori proti delavskemu razredu v obrambo kulakov in kapitalistov. V kolikor so vpletene v njegov članek razne fraze proti spekulantom, so te sila megle in nekonkretne in so le zato napisane, da bi zakrile pravo bistvo njegove pisarije.

Gobbo hoče naprtiti tudi sindi-

(Nadaljevanje na 4. str.)

M. ILJIN

Nekaj o dežju in politiki

Sodniki in advokati so preobloženi z delom. Vsak dan se vlagajo na sodiščih nove tožbe in pritožbe. Cele tedne razpravljajo najbolj pravniški dežele o skrajno težavnih vprašanjih: «Komu pripada oblač, ki se nahaja nad zasebnim zemljiščem?» «Ali ima Splošna vremenska družba pravico, izdati dež na zemljišču, ki ji ne pripada, brez dovoljenja zakonitega lastnika?» «Ali je treba plačati tudi jesenski dež?»

Medtem pa rastejo cene dežja, megle, snega, pa tudi cene lepega vremena. Prebivalci morajo zdaj plačati za nekaj, za kar prej nikdar niso plačevali, plačati morajo še za tisto malo, kar so prej dobivali zastonj.

Toda ne rastejo samo cene vremena, ampak tudi cene vsemu drugemu. K stroškom proizvodnje za vsako blago je treba priračunati zdaj še izdatke za vreme. Meso se draži, ker je seno dražje; seno se draži, ker je dež dražji. Prav zato se draži tudi vse ostalo: žito, krompir, galoše, voznja po železnici, vstopnice za gledališče, zdraviljenje v sanatoriju in cigarete. Priroda dežele je zašla v popoln

v nered: zdaj dežuje in je megleno po cele tedne, zdaj ni konca vročini in suši. Reke prestopajo bregove, ladje se potapljaajo, polja propadajo zaradi povodnj, ti soči ljudi bolelovaajo za nahodom, gripo in pljučnico.

Prebivalstvo je nejevoljno. Pred parlamentom demonstrira ljudstvo. Na transparentih so napisali: «Dol s 'Splošno vremensko družbo!», «Zahtevamo brezplačno vreme!»

Vremenske postaje straži orožništvo in vojaštvo. Zdaj pride tu, zdaj tam do streljanja. Policija razganja demonstrante.

Kmalu se položaj še bolj zaostri. Skrivnost, kako se dela vreme, ukradejo. Dobijo jo v roke druge mogočne tvrdke: «Grom in blisk d. d.», komanditna družba «Oblaki na kredit», «Trust štirih elementov» in «Nebesni sindikati».

Delniška družba skuša izzvati dež, komanditna družba pa ga hoče preprečiti; trust proizvaja megle, sindikat pa jo uničuje.

Kmalu nastopijo tudi v drugih deželah «proizvajalci vremena» in vedno več jih je. In že se ne borijo med seboj več samo posamezni trusti, ampak cele dežele. Na dan izi-

de po dvanajst posebnih izdaj. Prodajalci časnikov se raztečejo po vsem mestu in raznašajo vznemirljive novice:

— Italijanski trusti so izmaknili francoskim lepo vreme!

— Nemčija je prestregla množične vlažnega zraka, ki so se pomikale od Azorskih otokov proti Evropi!

— Konflikt v Južni Ameriki zaradi megle!

Vzrokovi za vojno je na izbiro: Afrika je oškodovala Azijo, Japonska je poslala ameriško podnebje. Vojna se vname na številnih frontah hkrati.

Najhujše pa še pride.

«Proizvajalci vremena» so spravili prirodne sile iz ravnotežja. Tu so reke narasle od umetnega deževja, prestopile bregove in odplavile tri mesta in sedem vasi. Tam je suša, kakršne še ni bilo, popalila žetev pšenice na velikanskem prostanstvu. Strahotni viharji so opustošili deželo v času ko jih ni nihče pričakoval. Cela mesta je pokopal sneg pod seboj tako, da molijo iz njega le vršički cerkvenih stolpov.

Vsi letni časi so se zmešali. Nič

ni več mogoče videti vnaprej. Ljudje jemljejo s seboj na pot kožuh in kopalno obleko, dežnik in smuč. Meteorologi so zgubili sposobnost, napovedovati vreme. Vreme, ki so ga bili malo prej ukrotili, je zdajvalo: ni hotelo ubogati toliko gospodarjev hkrati.

Tako so nekali vremenski trusti obvladovati vreme.

—G—

Celo v tako natančni in resni knjigi, kakor je učbenik matematike, naletimo tu in tam na nesmisle. Knjiga dokazuje nekaj nalašč tako da je zaključek nesmiseln, absurd. Temu načinu dokazovanja tudi pravimo: «privedi stvar do absurda».

Z zgodbo, ki sem jo pravkar pripovedoval, sem tudi privedel stvar do absurda. Prišlo je do nesmisla zato, ker sem sprejel vanjo tudi nemogoče stvari.

Nemogoče si je zamisliti, da bi bila «Splošna vremenska družba» urejala vreme. Kajti vreme v neki deželi je sila, ki je ne more urejati noben trust. Za rešitev take naloge je potrebno delo vse dežele. A tudi če bila «Splošna vremenska družba» kos tej nalogi, ji ne

bi dovolili nobenega koraka. Spominimo se le na inženirja Highta in Davisa! Komaj sta začela s svojimi skromnimi poskusi, sta že bila prisiljena prenehati, ker so jima lastniki sosednih plantaž zapretili s sodiščem.

«Vremenska družba» bi morala pred začetkom dela skleniti pogodbe z vsemi interesi: veleposelniki, živinorejci, sadjarji, vrtnarji, ribarskimi podjetji, tovarnarji, trgovci, bankirji, lastniki železnice, ladji, zračnih linij, elektrarn, rudnikov itd.

To pa ne bi bilo mogoče. Kajti koristi teh interesov si nasprotnjeje. Limona na primer zahteva, da je v določenem letnem času malo dežja, solata in špinata pa potrebujejo tedaj obilo dežja.

Kako naj razsodimo ta spor med limono in špinatom? Katera ima prav?

Naloge ni mogoče rešiti. In vsak dan bo takih nalog na tisoče. Te neštete naloge lahko rešimo samo v primeru, da pozabimo na koristi lastnikov plantaž in mislimo na koristi dežele. Tedaj pa se lahko stvar matematično preračuna.

(Nadaljevanje sledi)

